

keréknyomok

2013/7.SZÁM ORIENTALISZTIKAI ÉS BUDDHOLÓGIAI FOLYÓIRAT

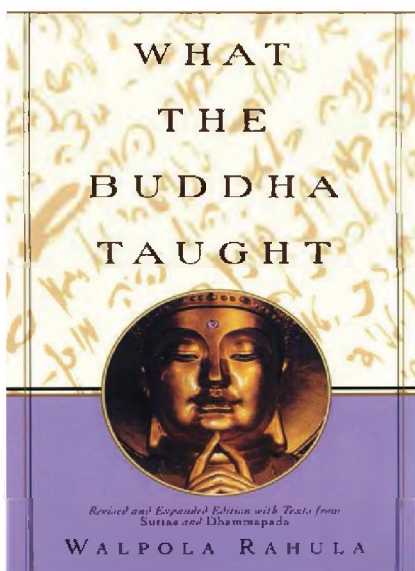
Tartalom

GRAHAM PRIEST ELŐSZAVA	6	PROGRAMOK, ESEMÉNYEK	
TANULMÁNYOK, FORDÍTÁSOK		Nemzetközi Buddhista Nyári Egyetem 2012, Budapest	150
JOANNA JUREWICZ A világ teremtése a <i>Nāśadīya</i> -hymuszban (RV 10.129)	7	Nemzetközi Buddhista Nyári Egyetem 2013, Budapest	152
BÁNYAI FERENC Világrend és metaforarendszer Eckhart mester misztikájában	23	Nemzetközi Buddhista Ifjúsági Fórum 2012, Kippenheim	157
POROSZ TIBOR A Buddha nyelvhasználata az antik nyelvértelmezések közepútján	41	KÖNYVISMERTETŐK	
FÓRIZS ANDRÁS Luhmanni rendszerelmélet és paradoxon	75	Valpola Ráhula: <i>A Buddha tanítása</i>	159
MOLNÁR ATTILA Strukturalista és modális variációk egy formalizált <i>catuṣkoṭira</i>	99	KRITIKÁK, RECENZÍÓK	
FÓRIZS LÁSZLÓ Példázat a tűzről <i>Aggivačchagottasutta</i> , MN 72	129	Joanna Jurewicz: <i>Tűz és kogníció a Rigvédában</i>	161
		VERS	
		Fórizs László: <i>Három töredék</i>	176
		EPILOGUS	177
		SUMMARIES IN ENGLISH	179

Könyvismertető

Walpola Ráhula: A Buddha tanítása (What the Buddha Taught)

New York: Grove Press, 1974. (1959.) 151 oldal.

A tiszteletreméltó Walpola Rahula professzor (1907–1997) immár klasszikusnak számító könyvét a mai napig a théraváda buddhizmusról írt legjobb alapműnek tartják, amely átfogó módon, ugyanakkor tömören és világosan mutatja be a Buddha tanítását. Külön öröm, hogy e nagy népszerűségnek örvendő mű hamarosan magyar nyelven is elérhető lesz.

TARTALOM

Előszó

Paul Demiéville előszava

Walpola Ráhula bevezetője

A Buddha

I. fejezet

A buddhista hozzáállás

Az ember a legfőbb – Mindenki önmagának a menedéke – Felelősség – Kétely – A gondolkodás szabadsága – Tolerancia – Vajon a buddhizmus vallás vagy filozófia? – Az igazság nem címkézhető – Nem hit vagy vélekedés, hanem saját szemünkkel látás és megértés – Ne ragaszkodj még az igazsághoz sem – A tutaj példázata – A [csak képzeletben létező] spekulációk haszontalanok – Gyakorlatias hozzáállás – A nyíltól megsebzett ember példázata

A négy nemes igazság

II. fejezet

Az első nemes igazság: dukkha

A buddhizmus nem pesszimista és nem optimista, hanem realista – A „dukkha” jelentése – A tapasztalás három aspektusa – Mi a „létező”? – Az öt szkandha – Nincs az anyaggal ellentétes lélek – Áramlás (fluxus) – A gondolkodó és a gondolat – Van-e az életnek kezdete?

III. fejezet

A második nemes igazság:

samudaya: a dukkha keletkezése

Definíció – A négy táplálék – A szenvedés gyökerei és kontinuitás – A keletkezés és megszűnés – Karma és újjászületés – Mi a halál? – Mi az újjászületés?

IV. fejezet

A harmadik nemes igazság:

nirodha: a *dukkha* megszűnése

Mi a Niroāṇa? – A nyelv és az abszolút igazság – A *Niroāṇa* definíciói – A *Niroāṇa* nem negatívum – A *Niroāṇa* mint abszolút igazság – *Mi az abszolút igazság?* Az abszolút igazság nem negatívum – *Niroāṇa* és *saṃsāra* – A *Niroāṇa* nem [valaminek az] jeredmény[e] – *Mi van a Niroāṇa után?* – Helytelen megfogalmazások – *Mi történik az Arahanttal a halál után?* – *Ha nincs lélek (átman/én), akkor mi valósítja meg a Niroāṇát?* – *Niroāṇa* ebben az életben

V. fejezet

A negyedik nemes igazság: *magga*: az út

Középút vagy nemes nyolcas út – *Együttérzés és bölcsesség* – *Erkölcös élet* – *Az elme fegyelme[zése]* – *Bölcsesség* – A megértés két fajtája – A *négy nemes igazság* négyféle működése

VI. fejezet

Az éntelenség: *anattā*

Mi a lélek vagy átman (páli: attá)? – *Isten és lélek* – *Ön-oltalmazás és ön-megőrzés* – Az „árral szemben” tanítani – *Analitikus és szintetikus módszerek* – *Feltételek közé szorított keletkezés (genezis)* – A szabad akarat kérdése – *Kétfajta igazság* – *Néhány hibás nézet* – A *Buddha határozottan tagadja az „átmant”* – A *Buddha hallgatása* – Az *átman* ideája határozatlan benyomás (*a vague impression*) – *Helyes hozzáállás* – *Ha nincs lélek (átman/én), akkor ki aratja le a karma gyümölcsét?* – Az *anattā* tanítása nem negatív

VII. fejezet

Meditáció avagy a tudat kiművelése: *bhāvanā*

Hibás nézetek – A *meditáció* nem kimenekülés az életből – A *meditáció két fajtája* – *Az éberség megalapozása* – „*Meditáció*” a légzésről – *Éber tevékenység[ek]* – A jelen pillanatban élni – „*Meditáció*” az érzékelésről – Az *elméről* – *Etikai, spirituális és intellektuális témákról*

VIII. fejezet

Amit a *Buddha* tanított és a mai világ

Hibás nézetek – *Buddhizmus* mindenki számára – A *hétköznapi* – *Család és társadalom* – *Értékes világi élet* – *Hogy lehetek buddhista* – *Társadalmi és gazdasági problémák* – *Szegénység: a bűnözés oka* – *Materiális és spirituális fejlődés* – A *világi ember négyféle boldogsága* – A *politikáról, háborúról és békéről* – Az *uralkodó (/király) tíz kötelessége* – *Erőszakmentesség* – A *Buddha üzenete* – *Gyakorlati?* – *Asóka példája* – A *buddhizmus célja*

Válogatott szövegek

A *Tan kerekét forgásba hozó tanítóbeszéd*
Dhammacakkapavattana-sutta

A *tűzről* szóló tanítóbeszéd
Ādittapariyāya-sutta

A *Szeretetről* szóló tanítóbeszéd
Metta-sutta

Az *oltalmazó áldásokról* szóló tanítóbeszéd
Maṅgala-sutta

Az *összes káros folyamatról* szóló tanítóbeszéd
Sabbāsava-sutta

A *kelme példázatáról* szóló tanítóbeszéd
Vatthūpama-sutta

Az *éberség megalapozásáról* szóló tanítóbeszéd
Satipaṭṭhāna-sutta

A *Szigálakának* mondott tanítóbeszéd
Sigālovāda-sutta

Az *igazság szavai*
Dhammapada

Rövidítések jegyzéke

Válogatott irodalom

Szójegyzék